

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO VALDYMO APSKRITYSE TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2015 m. kovo 5 d. Nr. V-322
Vilnius

Igyvendindama Skatinimo racionaliai vartoti vaistus 2015–2017 m. priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-1273 „Dėl Skatinimo racionaliai vartoti vaistus 2015–2017 m. priemonių plano patvirtinimo“, 6.2 priemonę „Įdiegti regioninį antimikrobinio atsparumo valdymo modelį visose Lietuvos apskrityse“:

1. T v i r t i n u Antimikrobinio atsparumo valdymo apskrityse tvarkos aprašą (pridedama).
2. P a v e d u:
 - 2.1. Visuomenės sveikatos centrams iki 2015 m. birželio 31 d. įsteigti antimikrobinio atsparumo valdymo grupes;
 - 2.2. Higienos institutui organizuoti seminarus antimikrobinio atsparumo valdymo grupių nariams antimikrobinio atsparumo valdymo klausimais iki 2015 m. gruodžio 31 d.;
 - 2.3. Įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2015 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. V-322
(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2023 m. kovo 31 d. įsakymo
Nr. V-395 redakcija)

ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO VALDYMO APSKRITYSE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Antimikrobinio atsparumo valdymo apskrityse tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja antimikrobinio atsparumo valdymą apskrityse.

2. Antimikrobinio atsparumo valdymo apskrityse tikslas – skatinti ir diegti racionalų antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimą vykdant antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo bei atsparumo stebėseną ir valdymą, tyrimais ir gerąja praktika pagrįstą tinkamo antimikrobinų vaistinių preparatų skyrimo ir vartojimo skatinimą, užtikrinant Pasaulio sveikatos organizacijos bei Europos Sąjungos rekomendacijų įgyvendinimą vietiniu lygmeniu.

II SKYRIUS ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO VALDYMO APSKRITYSE DALYVIAI IR JŲ FUNKCIJOS

3. Antimikrobinio atsparumo valdymo apskrityse dalyviai:

3.1. Higienos institutas – koordinuojanti įstaiga nacionaliniu lygmeniu, kuri:

3.1.1. metodiškai vadovauja antimikrobinio atsparumo valdymui apskrityse, organizuoja mokymus;

3.1.2. koordinuoja informacijos sklaidą antimikrobinio atsparumo klausimais ir keitimąsi gerąja praktika;

3.1.3. pagal kompetenciją konsultuoja antimikrobinio atsparumo valdymo klausimais;

3.1.4. Higienos instituto interneto svetainėje skelbia antimikrobinio atsparumo valdymo apskrityse ataskaitą.

3.2. Apskrities antimikrobinio atsparumo valdymo grupė (toliau – Grupė):

3.2.1. identifikuoja ir sprendžia apskrityse iškilusias antimikrobinio atsparumo bei antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo problemas;

3.2.2. sudaroma iš Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC), teritorinių ligonių kasų, savivaldybių visuomenės sveikatos biurų, asmens sveikatos priežiūros įstaigų, Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos, aukštųjų mokyklų, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos departamentų, Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos ir kitų suinteresuotų institucijų, kurių veikla susijusi su antimikrobinio atsparumo valdymu, atstovų ir savivaldybių gydytojų (ne mažiau nei 7 nariai). Nariai į Grupės sudėtį įtraukiami remiantis savanoriškumo principu, užtikrinant visų apskrities savivaldybių atstovų dalyvavimą. Grupės sudėtis peržiūrima ne rečiau kaip kas trejus metus, tačiau pasikeitus grupės nariui – atnaujinama nedelsiant. Grupės nariams rotacija nėra taikoma, kadencijų skaičius ir trukmė nėra ribojami;

3.2.3. veiklą vykdo, vadovaudamasi Grupės veiklos reglamentu (Tvarkos aprašo 1 priedas);

3.2.4. kasmet iki vasario 1 d. parengia ir pateikia Higienos institutui savo veiklos planą (Tvarkos aprašo 2 priedas), tvirtinamą Grupės posėdyje arba NVSC departamento direktoriaus.

3.2.5. kasmet iki kovo 1 d. parengia ir pateikia Higienos institutui praėjusių metų Grupės veiklos plane numatytų priemonių įgyvendinimo ataskaitą (Tvarkos aprašo 3 priedas).

3.3. NVSC departamentas – antimikrobinio atsparumo valdymo apskrityje koordinatorius:

3.3.1. įsteigia grupę savo apskrityje ir patvirtina jos sudėtį NVSC direktoriaus įsakymu;

3.3.2. paskiria Grupės vadovą (NVSC departamento atstovą) ir Grupės vadovo pavaduotoją;

3.3.3. koordinuoja Grupės veiklą, sudaro sąlygas Grupės posėdžiams rengti, užtikrina bendradarbiavimą su Higienos institutu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu sudaroma Ekspertų grupė antimikrobiniais preparatams atsparių mikroorganizmų atsiradimo ir plitimo prevencijos klausimams spręsti (toliau – Ekspertų grupė) ir kitomis institucijomis.

3.4. Teritorinė ligonių kasa vykdo kompensuojamųjų antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo stebėseną ir teikia informaciją Grupei apie kompensuojamųjų antimikrobinų vaistinių preparatų suvartojimą apskrityje.

3.5. Visuomenės sveikatos biuras vykdo visuomenės švietimą tinkamo antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo ir antimikrobinio atsparumo prevencijos klausimais.

3.6. Ekspertų grupė teikia Grupei metodinę ir ekspertinę pagalbą racionalaus antimikrobinų preparatų vartojimo klausimais.

3.7. Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija vykdo antimikrobinio atsparumo stebėseną ir teikia informaciją Grupei apie antimikrobinio atsparumo situaciją apskrityje.

3.8. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos išbando ir diegia intervencijas, skirtas tinkamam antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimui ir antimikrobiniam atsparumui mažinti.

3.9. Savivaldybių administracija finansuoja ir koordinuoja antimikrobinio atsparumo valdymo priemonių įgyvendinimą savivaldybėje.

3.10. Aukštosios mokyklos dalyvauja organizuojant įvairių sričių specialistų mokymus, seminarus, konferencijas antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo ir antimikrobinio atsparumo mažinimo klausimais, atlieka tiriamuosius darbus.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-395](#), 2023-03-31, paskelbta TAR 2023-03-31, i. k. 2023-06008

ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO VALDYMO GRUPĖS VEIKLOS REGLAMENTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Antimikrobinio atsparumo valdymo grupė (toliau – Grupė) sudaroma siekiant spręsti antimikrobinio atsparumo ir antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo problemas apskrityje.
2. Grupė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, reguliuojančiais antimikrobinio atsparumo valdymą, Grupės veiklos planu.
3. Metodinę pagalbą Grupės veiklai teikia Higienos institutas ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu sudaroma Ekspertų grupė (toliau – Ekspertų grupė) antimikrobiniais preparatais atsparių mikroorganizmų atsiradimo ir plitimo prevencijos klausimams spręsti.

II SKYRIUS ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO VALDYMO GRUPĖS FUNKCIJOS IR TEISĖS

4. Grupė, pagal kompetenciją sprendama antimikrobinio atsparumo ir antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo apskrityje problemas, atlieka šias funkcijas:
 - 4.1. nustato antimikrobinio atsparumo bei antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo prioritetines problemas ir teikia siūlymus vietinio lygmens institucijoms;
 - 4.2. planuoja, organizuoja ir koordinuoja antimikrobinio atsparumo ir antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo stebėseną apskrityje;
 - 4.3. inicijuoja tyrimus antimikrobinio atsparumo ir antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo problemoms nustatyti;
 - 4.4. inicijuoja visuomenės švietimą tinkamo antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo ir antimikrobinio atsparumo klausimais;
 - 4.5. bendradarbiauja su kitų apskričių grupėmis, Higienos institutu ir Ekspertų grupe, teikia siūlymus dėl antimikrobinio atsparumo valdymo tobulinimo;
 - 4.6. pristato apskrities antimikrobinio atsparumo valdymo rezultatus ir problemas suinteresuotoms institucijoms, visuomenei;
 - 4.7. vykdo kitas su antimikrobinio atsparumo valdymu susijusias funkcijas.
5. Grupė, vykdydama savo funkcijas, turi šias teises:
 - 5.1. gauti Grupės veiklai reikalingą informaciją iš asmens sveikatos priežiūros bei kitų įstaigų;
 - 5.2. kreiptis į Higienos institutą, kitas institucijas bei ekspertus, siekiant pasinaudoti jų žiniomis bei kompetencija;
 - 5.3. teikti siūlymus ir sprendimus, būtinus antimikrobinio atsparumo problemai spręsti;
 - 5.4. nesvarstyti klausimų, kurie nepriklauso Grupės kompetencijai;
 - 5.5. turėti kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.
6. Pagrindinė Grupės veiklos forma – posėdžiai. Grupės vadovas atstovauja Grupei, organizuoja jos darbą, sudaro posėdžių darbotvarkę, vadovauja posėdžiams ir atsako už Grupės veiklą. Nesant Grupės vadovo, jo funkcijas atlieka Grupės vadovo pavaduotojas.
7. Grupės posėdžiai organizuojami ne rečiau kaip kartą per pusmetį.
8. Pasiūlymus dėl Grupės posėdžių organizavimo, vietos ir laiko bei juose nagrinėjamų klausimų gali teikti visi Grupės nariai.
9. Į Grupės posėdį kviečia Grupės vadovas.

10. Apie posėdį Grupės vadovas praneša Grupės nariams ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas el. paštu ar kitomis informacinėmis priemonėmis (oficialus raštas per e. pristatymą), pateikdamas planuojamą darbotvarkę, jei yra galimybė – medžiagą nagrinėjamaiais klausimais.

11. Grupės posėdžiai laikomi teisėtais, jeigu juose dalyvauja daugiau kaip pusė Grupės narių. Negalintis dalyvauti posėdyje Grupės narys iki posėdžio pradžios turi pranešti (telefonu ar el. paštu) Grupės vadovui. Posėdžio metu išrenkamas Grupės sekretorius.

12. Grupė svarstomais klausimais priima sprendimus. Sprendimai Grupės posėdyje priimami 2/3 dalyvaujančių posėdyje Grupės narių balsų dauguma. Kiekvienas Grupės narys turi po vieną balsą. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra Grupės vadovo balsas. Grupės nariai turi teisę kiekvienu svarstomu klausimu pareikšti atskirą nuomonę, jeigu jų nuomonė nesutampa su daugumos nuomone, kuri pridedama prie posėdžio protokolo.

13. Į Grupės posėdžius gali būti kviečiami ir kitų suinteresuotų institucijų atstovai. Dalyvaujantys susitikime kviestiniai asmenys balsavimo teisės neturi.

14. Grupės posėdžiai yra protokoluojami. Protokole nurodoma posėdžio data ir vieta, Grupės vadovo ir sekretoriaus bei posėdžio dalyvių vardas ir pavardė, posėdžio metu svarstyti klausimai, balsavimo rezultatai ir priimti sprendimai. Protokolą pasirašo Grupės vadovas ir sekretorius. Pasirašytą Protokolą el. paštu per 5 darbo dienas nuo posėdžio datos išsiunčia visiems Grupės nariams ir kitiems posėdyje dalyvavusiems asmenimis.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-395](#), 2023-03-31, paskelbta TAR 2023-03-31, i. k. 2023-06008

(Apskrities antimikrobinio atsparumo valdymo grupės veiklos plano forma)

_____ APSKRITIES ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO VALDYMO GRUPĖS _____ M. VEIKLOS PLANAS

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas Grupės narys	Tikslinė grupė (sveikatos priežiūros specialistai, visuomenė, mokiniai ar kt.)	Įvykdymo terminas (mėnuo)
1. Grupės posėdžiai				
1.1.				
...				
2. Renginiai (konferencija, seminaras, mokymai, konkursas ir kt.)				
2.1.				
...				
3. Duomenų analizės (ASPI reitingavimas, tyrimai ir kt.)				
3.1.				
...				
4. Visuomenės švietimas (paskaitos, lankstinukai ir kt.)				
4.1.				
...				
5. Viešinimas (straipsniai, pranešimai spaudai ir kt.)				
5.1.				
...				

(Rengėjo pareigos)

(Vardas, pavardė)

Patvirtinta Grupės posėdyje (data, protokolo Nr.)

Papildyta priedu:

Nr. [V-395](#), 2023-03-31, paskelbta TAR 2023-03-31, i. k. 2023-06008

aprašo

Antimikrobinio atsparumo valdymo apskrityse tvarkos

3 priedas

(Apskritis antimikrobinio atsparumo valdymo grupės veiklos plano priemonių įgyvendinimo ataskaitos forma)

_____ APSKRITIES ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO VALDYMO GRUPĖS _____ M. VEIKLOS PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO
ATASKAITA

(data)

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Data	Kita informacija apie priemonės įvykdymą <i>(vieta, dalyvių skaičius, tikslinė grupė ir kt.)</i>
1. Grupės posėdžiai			
1.1.			
...			
2. Renginiai <i>(konferencija, konkursas, seminaras, mokymai ir kt.)</i>			
2.1.			
...			
3. Duomenų analizės <i>(ASPI reitingavimas ir kt.)</i>			
3.1.			
...			
4. Visuomenės švietimas <i>(paskaitos, lankstinukai ir kt.)</i>			
4.1.			
...			
5. Viešinimas <i>(straipsniai, pranešimai spaudai ir kt.)</i>			
5.1.			
...			

(Rengėjo pareigos)

Papildyta priedu:

Nr. [V-395](#), 2023-03-31, paskelbta TAR 2023-03-31, i. k. 2023-06008

(Vardas, pavardė)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-395](#), 2023-03-31, paskelbta TAR 2023-03-31, i. k. 2023-06008

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. kovo 5 d. įsakymo Nr. V-322 „Dėl Antimikrobinio atsparumo valdymo apskrityse tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo